

Media nieuws

ROBIN UTRECHT

NIEUWSANCHOR

Presentator Rick Nieman verlaat RTL Nieuws

Rick Nieman vertrekt na negentien jaar als presentator van *RTL Nieuws*. Vrijdag 22 mei presenteert hij zijn laatste uitzending, maakte RTL gisteren bekend. Nieman (49) wil meer tijd voor schrijven, reizen en andere journalistieke projecten. De nieuwsanchor presenteerde voor RTL de verkiezingsdebatten en interviewde in 2013 samen met Mariëtte Tweebekke Willem-Alexander en Máxima

op de vooravond van de troonswisseling. Nieman presenteerde voor het eerst bij *2Vandaag* (Veronica) van 1993 tot 1995. In maart verscheen Nieman's eerste roman *Altijd Viareggio*. In 2007 publiceerde hij al het boek *Is er nog nieuws?*, over televisiejournalistiek, en in 2008 managementboek *De Goeroe-methode*. Nieman trouwde in 2002 met oud-NOS-nieuwslezer Sacha de Boer. (NRC)

Dit nieuws stond gisteren dus niet op de voorpagina's

Misdaad in de media

De misdaadcijfers zijn de afgelopen tien jaar spectaculair gedaald, meldde het CBS deze week. De media deden nauwelijks iets met dit nieuws. Waarom niet?

Door onze redacteur Peter Zantingh

Dit zijn de feiten. In tien jaar tijd is het aantal geregistreerde misdaden in Nederland met een kwart gedaald, tot iets meer dan een miljoen. Niet eerder ging de afname zo snel als in 2014, toen er 7 procent minder meldingen waren dan het jaar ervoor. Het aantal geregistreerde straatroven en overvallende daalde binnen één jaar zelfs met 23 procent, en woninginbraken met 19 procent. Aldus het CBS, eergisteren.

Spectaculair. En toch hoorde u er gisteren bijna niks over.

Het Achtuurjournaal deed er niets mee. De *Volkskrant* en *Trouw* hadden een klein nieuwsberichtje; *NRC* en *nrc.next* pakten het iets groter aan met een interview. De twee grootste Nederlandse kranten, *AD* en *De Telegraaf*, lieten het links liggen. Wel in beide titels: 'Man laat ex in elkaar slaan' en 'Man duwt vrouw op rails metro'. En een dag eerder op de voorpagina van het *AD*: 'Nederlander wapent zich na inbraak', naar aanleiding van een onderzoek onder 1.100 slachtoffers van woninginbraken over de maatregelen die ze daarna zelf hebben genomen.

Online kregen de CBS-cijfers iets meer

aandacht. De sites van nu.nl, RTL, NRC en de *Volkskrant* publiceerden het - die laatste inclusief meerdere grafieken die de daling in beeld brachten. De website van De Telegraaf plaatste het ANP-berichtje nog wel. Daaronder verschenen reacties van 24 lezers, die unaniem waren in hun oordeel: dit klopt niet. 'Het CBS is niet te vertrouwen', schreef iemand. Een ander: 'Kijken ze bij het CBS niet naar *Opsporing Verzocht?*' Een derde: 'Prachtige daling van de geregistreerde criminaliteit. Nu nog de cijfers over de werkelijke.'

Het ironische is dat de werkelijke cijfers er óók zijn, maar net zo min aandacht krijgen in de media. Nederland heeft een jaarlijkse 'Veiligheidsmonitor'; voor de meest recente editie werden eind vorig jaar 86.000 Nederlanders geïnterviewd over hun ervaringen met misdrijven. De uitkomst was dezelfde als bij de cijfers van deze week: het wordt sinds 2000 steeds veiliger in Nederland, net als in omringende

landen. Ook dat rapport kreeg weinig ruimte bij de kranten. (De Telegraaf nam het wel over, maar de kop was: 'Vooral in regio buurtoverlast; Zuiden van Limburg het ergst'.)

Het cultuurpessimisme gaat niet weg

Jan van Dijk, criminoloog verbonden aan de Universiteit van Tilburg, volgt het onderwerp al zo'n veertig jaar. 'Ten tijde van de Vietnamoorlog en de studentenprotesten, eind jaren zestig, begin jaren zeventig, was het idee dat onze cultuur ten onder zou gaan. De stijgende criminaliteit was daar een belangrijk symbool van. Sinds 2000 daalt de criminaliteit juist, maar mensen lijken dat maar niet te willen geloven. Dat cultuurpessimisme gaat niet weg.'

De media spelen daar een belangrijke rol in. Zogenaamde 'grove prikkels' als seks en misdaad scores. Nieuws met emotie, dicht bij de lezer. CBS-cijfers zijn een stuk min-

De politie buit de cijfers niet uit, bang voor bezuinigingen

der sexy. En populaire media sluiten zich graag aan bij het perspectief dat de lezer al heeft van de samenleving. Voelt die zich onveilig? Dan bevestigen media dat beeld. Waardoor het gevoel van onveiligheid weer vergroot wordt. 'Het is een vicieuze cirkel', zegt Van Dijk.

En de politie doet net zo hard mee, zegt hij. 'VVD en CDA slaan van oudsher graag op de trommel van onveiligheid. Die zien dat die Telegraaf-lezers een onbehaaglijk gevoel hebben over hun eigen veiligheid en spelen daarop in. Bij nieuws als dat van deze week kijken ze dan liever weg.'

Hetzelfde zegt Marc Schuilenburg, docent strafrecht en criminologie aan de VU Amsterdam. 'Heerst een gevoel van onveiligheid, dan kunnen ze zeggen: dat los ik voor u op. Maar met deze cijfers kunnen ze niets, bang als ze zijn rechts te worden ingehaald. Want pronken ze ermee, dan zegt Wilders: u staat zich hier op de borst te kloppen terwijl er tbs'ers ontsnappen en straatvuig onze bejaarden lastigvalt.'

Maar er is meer, zeggen beide criminologen. De politie buit de cijfers niet uit, bang voor bezuinigingen. En een groot deel van de economie draait op ons gevoel onszelf te moeten beschermen. Schuilenburg: 'Private veiligheidsbedrijfs verdienen er geld mee. Er worden beveiligingscamera's en sloten mee verkocht.'

Bovendien zijn elke avond misdaadprogramma's te zien waarbij de dader binnen een uur wordt gepakt. In *Baantjer* en *CSI* lossen ze 100 procent van hun zaken op, maar de politie haalt in het echt de 25 procent nog niet. Van Dijk: 'Mensen denken door die televisieseries dat er dna en vingerafdrukken worden afgenomen en een inbreker de volgende dag gevonden is. Dat is volstrekte fictie.'

VIER MISDAADMYTHES

Dit zijn de grootste misverstanden over misdaad in Nederland

- 1 Nederland is steeds onveiliger**
Klopt niet. Nederland wordt juist steeds veiliger, terwijl de meerderheid van de Nederlanders het gevoel heeft dat het tegenovergestelde juist waar is.
- 2 Nederland is soft met straffen**
Onjuist. In vergelijking met de ons omringende landen wordt er juist streng gestraft. Rechts in West- en Noord-Europese landen zijn een stuk 'softer'.
- 3 De politie is matig in het oplossen van criminaliteit**
Het oplospercentage in Nederland ligt al jaren rond de 25 procent. Maar voor zware criminaliteit ligt het percentage stukken hoger.
- 4 Is een zaak opgelost, dan krijgt de verdachte straf**
In veel gevallen worden verdachten niet doorgestuurd naar het OM, omdat het bewijs niet rond is of een verdachte te ziek is.

Advertentie

© TROUW van der Eb

De oorlog van mijn moeder vertelt over de aangrijpende lotgevallen van een familie op de vlucht.

De oorlog van mijn moeder

Yaël Vinckx

'Een indrukwekkend verhaal. Yaël Vinckx' inzet, als dochter, om te willen weten waarom haar moeder is zoals ze is, verdient bewondering.'

Geert Mak

Telefonisch bestellen 088-5720572 (keuze 7/tijdens kantooruren)

Bestel op nrcwebwinkel.nl

Paperback 19,90

UITGEVERIJ COSSEE

[nrcwebwinkel](http://nrcwebwinkel.nl)

FOTO ANP

UITGESPROKEN

'Er is heel lang gedacht dat we nooit meer oorlog zouden krijgen. Dat werd ook gezongen in de musical Hair'

Hans Hilten voormalig minister van Defensie (CDA) ziet de publieke opinie kenteren, in *Nieuwsuur*.

MILJOEN

100

Nog geen jaar geleden werd de waarde van de app Secret, waarmee gebruikers anoniem iets geheim of gevoelig konden delen, op 100 miljoen dollar geschat. Nu stopt Secret ermee. Dat maakte medeoprichter David Byttow woensdag bekend. De app werd veel gebruikt voor cyberpesten en het bedrijf kon daar moeilijk mee omgaan.

DWDD University: Het Brein door Erik Scherder.

Zap

Het brein verklaard in een olijke conference

Door Hans Beerekamp

Als een wetenschapper of andere deskundige een paar keer overtuigend en enthousiast iets ingewikkelds heeft kunnen uitleggen in *De Wereld Draait Door* (VARA), dan maakt hij kans te promoveren naar een of meer voltdige televisiecolleges onder de vlag van *DWDD University*. Die eer viel tot nu toe ten deel aan natuurkundige Robbert Dijkgraaf, bioloog Freek Vonk, topchef Robert Kranenburg en nieuwemedia-expert Alexander Klöpping.

Stuk voor stuk bleken zij in staat om hun kennis te vertalen naar het showidoom dat prime time televisie nu eenmaal vereist. De doelstelling van het populariseren van kennis past bovendien in een lange traditie van 'verheffing' bij de VARA.

Bij Erik Scherder, hoogleraar klinische neuropsychologie en bewegingswetenschappen, heb ik voor het eerst enige twijfel. Niet dat Scherders deskundigheid ter discussie zou staan, integendeel. Maar de energie en ijdelheid die bij veel studenten van Scherder (en 1,5 miljoen kijkers) zo goed vallen, schieten het doel voorbij. Hij beoogt zich van de retorische instrumenten van een derderangs conferencier: 'Ik heb er zin in! Heeft u er ook zin in? U thuis ook? Ik hoor u nog niet!' en het expres uit de handen laten vallen van een zogenaamd kostbaar glazen brein, om de aan-knop van onze hersenen te demonstreren. Zijn stijl staat dichterbij die van natuurkundige en showman Walter Lewin (driemaal in *DWDD*) dan bij de slimme vondsten van Dijkgraaf.

Ik merk dat mijn kritische cortex moeite heeft met standwerker Scherder. Dat is doodzonde, want er komen nog twee afleveringen en wat hij te zeggen heeft, is van groot belang. De snelle vermeerdering van inzicht in het functioneren van de hersenen is immers nog nauwelijks doorgedrongen tot het bewustzijn van de gewone tv-kijker. Tegelijkertijd worden er in de media steeds strengere oordelen geveld over 'misdadigheids' die bij nader inzien weleens met een hersenprobleem zouden kunnen kampen.

Scherder geeft zelf het voorbeeld van voetballer Luis Suárez die in een WK-duel zijn tegenstander beet. Levenslang schorsen, riep de volkswoede, want het was niet voor het eerst. Het kan ook zijn dat onder chronische stress de frontale cortex haar remmende werk niet meer deed en de speler terugviel op de hersenstam, 'ook generatoren van het kauwvermogen.'

In hoeverre kan door een frontaalsyndroom veroorzaakt ontremd gedrag de eigenaar van het brein aangerekend worden? *EénVandaag* kwam met getuigenissen van de ex-vrouw van neuroloog Ernst Jansen en verpleeghuisarts Metta de Noo (die eerder Lucia de Berk hielp rehabiliteren) dat de 'horrordokter' na een auto-ongeluk in 1990 veel ontremd gedrag vertoonde. De advocaat van Dirk M., verdacht van het afpersen van de familie De Mol, vertelde bij *Panuw* dat hij leed aan een speciale vorm van dementie.

Lastig, want beide verdachten zijn tot nu toe vooral als grote ploerten afgeschilderd, voor wie geen genade gold. En zoals vroeger verhalen over de moeilijke jeugd van verdachten werden gehoord door voorstanders van strenge straffen, zo is de verklaring van onaanvaardbaar gedrag door hersenletsels nu verre van populair. Toch zullen we op z'n minst die mogelijkheid onder ogen moeten zien.

BEWERKING FOTODIENST NRC

NOS en NPO werkten langs elkaar heen bij gijzeling van Achtuurjournaal

Door onze mediaredactie

AMSTERDAM. Bij de gijzeling in het NOS-gebouw in Hilversum van 29 januari was de publieke omroep onvoldoende voorbereid; de verschillende onderdelen voerden geen gezamenlijke regie. De NPO (het centraal bestuur), de NOS en de politie hebben onvoldoende overlegd en werkten langs elkaar heen.

Dat zijn de conclusies van het rapport *Het nieuws gegijzeld*, dat het COT, een adviesbureau over veiligheid en crises, gisteren uitbracht, in opdracht van de NPO en NOS.

Het onderbreken van de uitzending op zender NPO 1 was onvermijdelijk, maar had korter gekund. De zender heeft, anders dan velen denken, geen officiële rol als rampen-

zender. De aanpak van de beveiliging was effectief, maar risicovol. De ont-ruiming van het NOS-gebouw is nagenoeg goed verlopen.

Op 29 januari drong de student Tarik Z. onder dreiging van een wapen de NOS-studio binnen en eiste spreektijd in het *Achtuurjournaal*. De man werd snel overmeesterd door de politie, zijn wapen bleek nep. Het gebouw werd ontruimd, de zender NPO 1 was van 20.00 tot 21.05 uur uit de lucht. Daarna werd de uitzending hervat vanuit de Haagse studio. Tarik Z. staat op 12 mei voor de rechter.

Volgens het rapport hebben NOS en NPO langs elkaar heen gewerkt en is er die avond geen contact geweest tussen de leiding en de politie. Ook schieten de rampenplannen te kort. Er is geen gezamenlijk rampenplan.

Door slechte communicatie duurde het een uur voor de zender weer in de lucht was

Door de gebrekkige samenwerking duurde het ook meer dan een uur voordat de zender weer in de lucht was. Bij NOS- en *Nieuwsuur*-redacteurs zette het kwaad bloed dat NPO-bestuurders Henk Hagoort en Shula Rijkman tijdens de crisis in de auto stapten om op te treden in de talkshows *RTL Late Night* en *Finek*.

De ontruiming is goed verlopen, maar omdat die gefaseerd verliep, hadden medewerkers het gevoel dat ze vergeten werden. Een paar werden ook daadwerkelijk vergeten. Anderen negeerden de aanwijzingen en gingen het gebouw weer in. Eén medewerker had zich verstopt. Het rapport vindt dit tekenend voor de bevoegdheid en betrokkenheid, maar stelt ook dat het niet juist is om de politie te negeren.